

บรรณานุกรม

หนังสือ

การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, กระทรวง, สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ. คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานผู้สูงอายุแห่งชาติ. รายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2547. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2548.

เกริกศักดิ์ บุญญานรงค์ และคณะ. ชีวิตคนชราในจังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: สถาบันวิจัยสังคม, 2533.

ธวัช ปุณโณทก. “ภูมิปัญญาชาวบ้านอีสานทัศนะของอาจารย์ปรีชา พิณทอง.” ใน ทิศทางหมู่บ้านไทยเสรี, หน้า 40-42. เสรี พงศ์พิศ (บรรณาธิการ). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์หมู่บ้าน, 2531.

ธีรยุทธ บุญมี. วิวัฒนาการของประชาสังคมในประเทศไทย. งานวิจัย คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.

นายกรัฐมนตรีนรี, สำนัก. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554). กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท., 2550.

บรรลุ ศิริพานิช. ผู้สูงอายุไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย. 2542.

_____. คู่มือผู้สูงอายุฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน, 2534.

ประเวศ วะสี. การสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทยเพื่อการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนพัฒนา, 2530.

พิทยา ว่องกุล. ความเป็นไทยและรากเหง้าภูมิปัญญาไทย. กรุงเทพมหานคร: วิทยาจารย์, 2539.

มิ่งสรรพ์ ขาวสะอาด. ภูมิปัญญาชาวบ้าน ภูมิปัญญาทางการและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร: ทิศทางไทย, 2538.

ศศิพัฒน์ ยอดเพชร. สวัสดิการผู้สูงอายุ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

_____. สวัสดิการผู้สูงอายุ : แนวคิดและวิธีการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: มิสเตอร์ก๊อปปี้ (ประเทศไทย) จำกัด, 2549.

_____. ศูนย์อเนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุในชุมชน : กลไกการดำเนินงานเพื่อความยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: บริษัทมิสเตอร์ก๊อปปี้ (ประเทศไทย) จำกัด, 2550.

สภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี. รายงานประจำปี พ.ศ.2549. กรุงเทพมหานคร: ปิยะทิพย์การพิมพ์, 2549.

สามารถ จันทร์สุริย์. ภูมิปัญญาชาวบ้าน. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท., 2534.

เสรี พงศ์พิศ. ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชนบท. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิปัญญา, 2536.

สุรกุล เจนอบรม. วิสัยทัศน์ผู้สูงอายุและการศึกษานอกระบบสำหรับผู้สูงอายุไทย. กรุงเทพมหานคร: นิชั่นแอดเวอร์ไทซิงกรุ๊ป, 2541.

บทความ

ประเวศ วะสี. “การสร้างภูมิปัญญาไทยเพื่อการพัฒนา.” ชุมชนพัฒนา 5 (2530).

สุทธิชัย จิตะพันธ์กุล. “การขยายตัวของโรคเรื้อรังและภาวะทุพพลภาพในประชากรไทย : สมมติฐานที่เริ่มจากข้อมูลงานวิจัยในประชากรผู้สูงอายุ.” วารสารพหุฒาวิทยาและเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ 1 (2543):42-9.

วิทยานิพนธ์

กนกวรรณ เพียงเกต. “บทบาทของผู้สูงอายุในการดูแลเด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ : ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอสันป่าตอง จ.เชียงใหม่.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.

กวรรณิกา เจริญลักษณะ. “บทบาทของผู้สูงอายุในฐานะเป็นผู้ให้การสนับสนุนแก่สังคม : ศึกษาเฉพาะกรณี ชุมชนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.

จรัญพร สุรมินิจกุล. “การมีส่วนร่วมในการจัดบริการสำหรับผู้สูงอายุของศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุ กรมประชาสงเคราะห์.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต (สาขาการจัดการโครงการสวัสดิการสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, 2544.

ณิชภา คลับคล้าย. “การพัฒนาวิธีระดมทรัพยากรของชมรมผู้สูงอายุในเครือข่ายของสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต (การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม) คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550.

พรธนิภา บุญพิทักษ์. “การพัฒนาเครือข่ายของชมรมผู้สูงอายุในสังกัดสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต (การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม) คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549.

มานิดา ศรีเทพ. “แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการศูนย์บริการผู้สูงอายุในวัด โดยชุมชน.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.

วัชระ ชำนาญฤทธิ์. “แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อผู้สูงอายุในทัศนะของพนักงานที่ปฏิบัติงานในบ้านพักผู้สูงอายุ คามิลเลียน โซเซียล เซนเตอร์.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.

สำเนียง พาทิกบุตร. “ปัจจัยด้านสุขภาพที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้สูงอายุ ชมรมผู้สูงอายุจังหวัดหนองคาย.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.

อังกูล สมคะเนย์. “สภาพและปัญหาการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้พัฒนาหลักสูตรโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

เอกสารอื่น ๆ

เกื้อ วงศ์บุญสิน. “ประเด็นหลักในการเตรียมความพร้อมสังคมไทยสู่สังคมผู้สูงอายุ.” เอกสาร นำเสนอประกอบการสัมมนา เรื่อง ประเทศไทยกับการเข้าสู่สังคมสูงอายุ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานয়รัฐมนตรี ณ โรงแรมปรีนซ์พาเลซ กรุงเทพมหานคร วันที่ 7 มิถุนายน 2548. (อัดสำเนา)

ทวีป ศิริวัศมี และคณะ. “การศึกษาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการผลิตสินค้าของที่ระลึกใน จังหวัดนครปฐม และจังหวัดใกล้เคียง.” รายงานการวิจัย กองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.), 2549.

บวรลุ ศิริพานิช และคณะ. “ชมรมผู้สูงอายุ : การศึกษารูปแบบและการดำเนินงานที่เหมาะสม.”
รายงานการวิจัย, 2539.

พัทธา สายหู. “การพัฒนาวัฒนธรรมบนพื้นฐาน ภูมิปัญญาชาวบ้านและศักยภาพของชุมชน.”
เอกสารการสัมมนาทางวิชาการภูมิปัญญาชาวบ้าน สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรม
แห่งชาติ, 2539. (อัดสำเนา)

มาลินี วงษ์สิทธิ์ และ ศิริวรรณ ศิริบุญ. “ศักยภาพของผู้สูงอายุในการมีส่วนร่วมในกิจกรรม
ต่างๆ.” ข้อมูลจากงานวิจัย ประกอบการประชุมสัมมนา เรื่อง “ศูนย์บริการผู้สูงอายุ :
ชุมชนควรมีส่วนรวมอย่างไร.” วันที่ 1-2 ธันวาคม 2536. (อัดสำเนา)

ศศิพัฒน์ ยอดเพชร. “ระบบการดูแลและพยาบาลในครอบครัวสำหรับผู้สูงอายุ.” เอกสารนำเสนอ
ประกอบการสัมมนา เรื่อง ประเทศไทยกับการเข้าสู่สังคมสูงอายุ สำนักงาน
คณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
ณ โรงแรม ปรินซ์พาเลซ กรุงเทพมหานคร วันที่ 7 มิถุนายน 2548.

ศศิพัฒน์ ยอดเพชร และคณะ. “คุณลักษณะของชมรมพี่-ชมรมน้องและการประเมินการพัฒนา
ชมรมผู้สูงอายุในหมู่บ้านห่างไกลและหมู่บ้านสร้างเสริมสุขภาพโดยผู้สูงอายุเป็น
แกนนำ.” สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547.

ศศิพัฒน์ ยอดเพชร และ วรรณลักษณ์ เมียนเกิด. “การประเมินการพัฒนาสมรรถภาพด้านการ
สร้างเสริมสุขภาพผู้สูงอายุของสาขาสุขภาพ : ประเด็นด้านความรู้เกี่ยวกับการบริหาร
จัดการ.” สาขาสุขภาพ ของคณะกรรมการสาขาสุขภาพผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย, 2548.

ศศิพัฒน์ ยอดเพชร, วรรณลักษณ์ เมียนเกิด และ โกวิท พวงงาม. “การประเมินการพัฒนา
ชมรมผู้สูงอายุ ในหมู่บ้านห่างไกลและหมู่บ้านสร้างเสริมสุขภาพโดยผู้สูงอายุเป็น
แกนนำ.” สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547.

ศศิพัฒน์ ยอดเพชร, โกวิทช์ พวงงาม และ วรณลักษณ์ เมียนเกิด. “การบริหารจัดการของชมรมผู้สูงอายุในกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพ : โครงการประเมินการพัฒนาผู้สูงอายุในหมู่บ้านห่างไกลและหมู่บ้านสร้างเสริมสุขภาพโดยผู้สูงอายุเป็นแกนนำ ปีที่ 3.” สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549.

ส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ, สำนักงาน. “การเตรียมความพร้อมผู้สูงอายุ.” สรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ วันที่ 9 มีนาคม 2549 โรงแรมปรีซ์พาลเลซ กรุงเทพมหานคร.

สุทธิชัย จิตะพันธ์กุล และคณะ. “ผู้สูงอายุในประเทศไทย.” สาขาวิชาเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

สุวรรณณี คำมั่น. “ประเทศไทยกับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ.” เอกสารนำเสนอประกอบการสัมมนา “ประเทศไทยกับการเข้าสู่สังคมสูงอายุ” สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี ณ โรงแรมปรีซ์พาลเลซ กรุงเทพมหานคร วันที่ 7 มิถุนายน 2548.

เสน่ห์ จามริก. “เปิดศักราชสิทธิชุมชน.” ในการสัมมนาเวทีวิชาการสาธารณะ ครั้งที่ 1 ชุดโครงการวิจัยสิทธิมนุษยชนไทยในสถานการณ์สากล สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และสถาบันชุมชนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาอีสาน, 2524. (อัดสำเนา)

อัญชลี พรประสาทผล. “ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเข้มแข็งของชมรมผู้สูงอายุในชุมชนแออัดของกรุงเทพมหานคร.” มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.

Books

Joan, Sehin. Gerontology Human Resourecs. New York: Human Sciences Press, Inc. 1982.

Implementing the Madrid Plan of Action on Ageing : Bob Huber. United Nations
Department of Economic and Social Affairs, Mexico, D.F., 2005.

ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, กระทรวง. <www.m-societ.go.th>. 24 พฤศจิกายน
2550.

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554).” <<http://www.nesdb.go.th>>.
24 พฤศจิกายน 2550.

“บทบาทผู้สูงอายุต่อสังคม ครอบครัว และชุมชน.” <<http://hp.anamai.moph.go.th>>.
21 พฤศจิกายน 2550.

ปรีชา อุตระกุล และ พัชรา อุตระกุล. “ภูมิปัญญาไทย.” <[http://www.mv.ac.th/~
thaiwisdom/mean2.htm](http://www.mv.ac.th/~thaiwisdom/mean2.htm)>. 25 พฤศจิกายน 2550.

“ผลการดำเนินงานของชมรมผู้สูงอายุและผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ.”
<<http://hpc6.anamai.moph.go.th/research47%5c3.doc>>. 2551.

พัฒนาองค์กรชุมชน, สถาบัน. “โครงการสวัสดิการผู้สูงอายุ.” <<http://www.codi.or.th>>.
25 พฤศจิกายน 2550.

“ภูมิปัญญาไทย.” <<http://www.kanchanapisek.or.th>>. 5 ธันวาคม 2550.

มหาดไทย, กระทรวง. กรมการพัฒนาชุมชน. <www.thaipu.th.gs/web-t/haipu/2.doc>.
25 พฤศจิกายน 2550.

เยาวลักษณ์ อภิภัทรกุล. “ผลการดำเนินงานของชมรมผู้สูงอายุและผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต
ของผู้สูงอายุ.” <<http://hpc6.anamai.moph.go.th/research47%5c3.doc>>.

3 มกราคม 2551.

ศูนย์กลางความรู้แห่งชาติ. <<http://www.tkc.go.th>>. 4 ธันวาคม 2550.

ส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ, สำนัก. <<http://wisdom.opp.go.th/system.php>>. 24 พฤศจิกายน
2550.

ส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ, สำนัก. <<http://www.oppo.opp.go.th>>. 24 พฤศจิกายน 2550.

“สถานการณ์และแนวทางการพัฒนารูปแบบชมรม.” <[http://hpc9.anamai.moph.go.th/
html/kpr/KPR4/networkelder.doc](http://hpc9.anamai.moph.go.th/html/kpr/KPR4/networkelder.doc)>. 5 มกราคม 2551.

อัจฉรา สิทธิรักษ์. “บทบาทผู้สูงอายุต่อสังคม ครอบครัว และชุมชน.” <[http://hp.anamai.
moph.go.th](http://hp.anamai.moph.go.th)>. 21 พฤศจิกายน 2550.

อัญชลี พรประสาผล. “ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเข้มแข็งของชมรมผู้สูงอายุในชุมชนแออัดของ
กรุงเทพมหานคร.” <[www.dnp.go.th/researchandthesis/total_ebdrm/ebdrm%
2001.doc](http://www.dnp.go.th/researchandthesis/total_ebdrm/ebdrm%2001.doc)>. 3 มกราคม 2551.

<http://www.vijai.org/articles_data/show_topic.asp?Topicid=108>. 21 พฤศจิกายน 2550.

<<http://www.aihd.mahidol.ac.th>>. 25 มกราคม 2551.

<<http://www.thaiinfonet.com/user/senior/kamma.htm>>. 5 ธันวาคม 2550.